

Asia: VN/6909/2026

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja työttömyysturvalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausuntonne ammatillisen osaamisen parantamiseen myönnettävän palkkatuen keston muuttamisesta harkinnanvaraiseksi ja keston jatkamisen edellytyksistä (88 §:n 1 momentin 1 kohta ja 89 §:n 1 momentti)

SAK kannattaa palkkatukijakson keston enimmäispituuden pidentämistä 12 kuukauteen.

SAK katsoo kuitenkin aiheelliseksi esittää huolensa siitä, miten harkinnanvaraisen palkkatukijakson pituus jatkossa määräytyy ja miten työnhakijoiden valtakunnallinen yhdenvertaisuus turvataan. Haasteellisuutta lisää osaltaan se, että 147 § mukaan päätökseen ei saa vaatia oikaisua eikä siitä saa valittaa. Esitysluonnoksessa asia ilmaistaan sivulla 18: ”palkkatuen keston ehdotetut muutokset voivat johtaa siihen, että työllisyysalueiden välille syntyy eroja keston liittyvissä käytänteissä. Tämä voi aiheuttaa erityisesti usean työllisyysalueen rajaseuduilla epäselvyyttä palkkatuen ehdoissa ja voi vaikuttaa halukkuuteen hakea palkkatukea.”

SAK kiinnittää huomiota myös siihen, miten työnhakijan mahdollisen palkkatukijakson pituudesta viestitään työnantajille, kun kesto perustuu työvoimaviranomaisen harkintaan. Nykyisin voimassa olevan palkkatukisääntelyn yhtenä tarkoituksena on ollut lisätä palkkatuen ennakoitavuutta työnantajille. Yksi ratkaisu olisi, että työvoimaviranomainen myöntäisi työnhakijalle sitovan palkkatukikortin. Tämä ratkaisukaan ei kuitenkaan yksin poistaisi mahdollisuutta työllisyysalueiden välisistä eroista.

SAK katsoo, että myös muiden palkkatukimuotojen eli 60 vuotta täyttäneiden ja alentuneesti työkykyisten sekä 55 vuotta täyttäneiden työllistämistuen enimmäiskeston tulisi olla linjassa 12 kuukauden enimmäiskeston kanssa. Tämä selkeyttäisi kokonaisuutta.

a. Työttömyyden pitkittymisen todennäköisyyden arvioimisesta luopuminen (nykyisessä 82 §:n 2 momentissa: “Jos tuella palkattava on ollut työttömänä välittömästi ennen palkkatuen myöntämistä yhtäjaksoisesti alle 12 kuukautta, palkkatuen myöntäminen edellyttää lisäksi, että henkilön työttömyys ilman palkkatuen myöntämistä todennäköisesti kestäisi yli 12 kuukautta.”)

-

b. nykyinen ryhmä “ei ole ollut ansiotyössä kuuden edellisen kuukauden aikana” muutettaisiin muotoon “ei ole ollut vakinaisessa ansiotyössä kuuden edellisen kuukauden aikana” (82 §:n 1 momentin 5 kohta).

SAK:n näkemyksen mukaan jouston lisääminen on kannatettavaa, ja esimerkiksi yksittäisten keikkatöiden työttömyysaikana ei tule estää palkkatuen myöntämistä, jos tuen myöntämiselle on muutoin perusteet.

Hallituksen esityksen säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan: ”vakinaisena ansiotyönä pidettäisiin ainakin toistaiseksi voimassa olevaa työsuhdetta sekä kuuden kuukauden tarkastelujaksoon suhteutettuna pitkää määräaikaista työsuhdetta. Myös yksittäiset kertaluonteiset työjaksot voivat muodostaa vakinaisena pidettävää työllistymistä, jos niin sanotut keikat toistuvat usein samoissa tehtävissä tai samalla työnantajalla.”

Sekä työnhakijan että työnantajan ennakkoinnin mahdollistamiseksi ja selkeyden vuoksi työvoimaviranomaisen tulisi työllistymissuunnitelmaa laadittaessa antaa työnhakijalle esimerkiksi palkkatukikortti, josta käyvät ilmi työnhakijan oikeus palkkatukeen sekä tuen ehdot.

c. muun samoihin palkkakustannuksiin myönnetyn tuen huomioiminen (84 §:n 1 mom. 6 kohta)

-

3. Lausuntonne säädösteknisistä muutoksista

-

4. Lausuntonne vaikutusten arvioinnista

-

5. Lausuntonne starttirahaa koskevasta ehdotuksesta

-

6. Muu lausuttava

SAK esittää, että palkkatuetusta työstä saadun ansion tulisi kerryttää työttömyyspäivärahan työssäoloehto täysimääräisesti. Palkkatuen rahoitusta tulee SAK:n näkemyksen mukaan muuttaa niin, että puolet rahoituksesta tulee kunnilta ja puolet valtiolta. Työttömyysetuuksien rahoitusmallia puolestaan tulee kehittää niin, että palkkatuettu työ vapauttaa kunnat työttömyysturvan maksuvastuusta. SAK esittää näitä muutoksia, jotta työllisyysalueilla olisi nykyistä vahvemmat kannustimet käyttää palkkatukea ja siten edistää työllisyyttä.

Vanhala Laura
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry